

**КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН БИЛИМ БЕРУУ ЖАНА
ИЛИМ МИНИСТРЛИГИ**

ОШ МАМЛЕКЕТТИК УНИВЕРСИТЕТИ

МЕДИЦИНА ФАКУЛЬТЕТИ

КАФЕДРА «ЖАЛПЫ ХИРУРГИЯ»

ПАСПОРТ

КАФЕДРА

г. Ош 2022 г.

Жалпы хирургия кафедрасы

Кафедранын тарыхы жана курамы

1993-жылы, алгач Ош мамлекеттик университетинде медицина факультети негизделгенден кийин “Клиникалык дисциплиналар” кафедрасы уюшулган, 1996-жылы андан “Хирургиялык оорулар” кафедрасы түзүлгөн, ал эми 2007-жылдан баштап бул кафедра “Жалпы хирургия” кафедрасы болуп өзгөргөн.

Кафедраны 1993-2007-жылдары медицина илимдеринин кандидаты, доцент С. Ф. Анаркулов жетектеген. Ал 1985-2002-жылдары Ош облустук саламаттык сактоо башкармалыгында башкы хирург катары эмгектенген. С. Ф. Анаркулов кафедранын гана эмес, факультеттин түптөлүшүнө жана өркүндөшүнө өзүнүн олуттуу салымын кошкон. Ошол мезгилде кафедранын курамы түптөлүп, алгачкы илим изилдөө иштери башталган. Кафедранын курамын Ош шаардык ооруканада эмгектенген тажрыйбалуу илимий даражасы бар врач-хирургдар түзгөн, алар медицина илимдеринин кандидаттары:

Т. О. Мирзараимов – №1 хирургия бөлүмүнүн башчысы, Ош шаарынын башкы хирургу, А. Б. Бугубаев – №2 хирургия бөлүмүнүн башчысы. Кафедранын иши практикалык медицина менен тыгыз байланышта болуп, студенттердин теориялык билимин практика менен айкалыштыруу мүмкүнчүлүгүнө ыңгайлуу шарт түзүлгөн.

2007-2014-жылдары кафедраны медицина илимдеринин кандидаты, доцент О.Р. Райымбеков жетектеген.

А.А.Муратов жетектеп келе жатат. 2006-2012-жылдары ал хирургиялык оорулар кафедрасынын доценти, профессору болуу менен бирге, Ош шаардык аймактык ооруканасынын директорунун орун басары, директору, 2012-2014-жылдары Ош облусунун хирургия кызматынын координатору жана ошондон бери Ош облусунун жана шаарынын Хирургиялык коомунун төрагасы болуп эмгектенип келүүдө. А.А.Муратов 2010-жылдын 13-майында Бишкек шаарында Улуттук хирургия борборунун Окумуштуулар кеңешинде

Кафедраны 2014-жылдын апрелинен баштап медицина илимдеринин доктору, профессор «Хирургия практикасын социалдаштыруу, дарттапма процессин индустриалаштыруу жана дарылоо ыгын жекелештирүүнүн илимий негиздери» аттуу темада докторлук диссертациясын коргогон, диссертация КР ЖАК тарабынан 2011-жылдын 11-ноябрында бекитилген. Бул диссертация медицина тармагында биринчи жолу кыргыз тилинде аткарылган диссертация болду.

Жалпы хирургия кафедрасында медицина факультетинин дарылоо, педиатрия, стоматология, медико-профилактикалык иш бөлүмдөрүнүн студенттери хирургиялык ооруларды асыроо, пропедевтикалык хирургия, жалпы хирургия, факультеттик хирургия дисциплиналары боюнча билим алышат. Кафедрада 13 окутуучу эмгектенет, алардын ичинен 2 илимдин доктору, профессорлор, 1 илимдин кандидаты, 2 улук окутуучу бар.

Кафедра «Хирургиялык оорулардын дарттабуусун жана хирургиялык дарылоосун андан ары жакшыртуу, ыңгайлаштыруу», “Медицина философиясы” жана «Релапаротомиядагы хирургиялык ыкмалардын алгоритмин иштеп чыгуу» деген илимий темалардын үстүндө, илимий-изилдөө иштерин жүргүзөт. Азыркы мезгилде кафедранын кызматкерлери тарабынан 9 рационализатордук сунушка күбөлүк алынган, алар негизинен хирургиялык ооруларды дарылоо ыкмаларын оптималдаштыруу багытындагы иштер. Бул хирургиялык ыкмалар азыркы мезгилде республиканын көпчүлүк аймактарындагы ооруканаларда колдонулат. Кафедранын окутуучулары 29 окуу-методикалык көрсөтмө, 247 илимий макала жазышкан.

«Жалпы хирургия» кафедрасынын жамааты ОшМУнун юбилейлик – 60 жана 75 жылдык маарекелеринин алкагында өткөрүлгөн конференцияларына, Ош облусунун жана шаарынын Хирургиялык коомунун конференцияларына активдүү катышып келе жатат.

2001-жылы О. Т. Райымбеков «Капыстан болгон көөдөнүн дифференциалдык диагнозу жана хирургиялык дарылоосу» деген темада кандидаттык диссертациясын Бишкек шаарында Улуттук Хирургия борборунда, 2005-жылы З. А. Туйбаев «Мээси өлгөн» жабыркагандардын танатогенези жана танатотерапиясы» деген темада кандидаттык диссертациясын Бишкек шаарында Улуттук Хирургия борборунда, 2008-жылы Т. А. Беков «Төрөлгөндөн 21 жашка чейинки адамдардын ашказанынын катмарынын өсүшүнүн өзгөчөлүктөрү» деген темада кандидаттык диссертациясын Москва шаарында, 2014-жылы Г.М.Аманов “Биргелешкен ашказан жана онекиэли ичегисинин жарасын консервативдик жана хирургиялык жол менен дарылоону этиопатогенетикалык жактан негиздөө” аттуу темада кандидаттык диссертациясын Бишкек шаарында Улуттук Хирургия борборунда коргошкон.

О.Р.Райымбеков “Оптимизация хирургического лечения сочетанных заболеваний аноректальной области” жана З.А.Туйбаев “Компетентностный подход к обьективизации качества повторных операций” аттуу темаларында доктордук диссертацияларын ийгиликтүү аякташты жана дипломдорун алышты. Ошондой эле окутуучулар Т.Н.Анаркулов, Ж.М.Жолболдуев, К.А.Камчиевдер, Т.Т.Мадалиев кандидаттык диссертацияларынын үстүнөн изденүүлөрдү жүргүзүшүүдө.

2016-жылы медицина илимдеринин кандидаттары, доценттер

Кафедранын сапаттык көрсөткүчтөрү:

Кафедрадагы профессордук-окутуучулук курамдын сапаттык көрсөткүчү жана алардын аткарган кызматы:

№	Т.А.А.А.	Кызмат орду	Илимий даражасы	Илимий наамы
1.	Муратов А.А.	Кафедра башчы	Медицина илимдеринин доктору, 2011	Профессор. 2012
3.	Туйбаев З.А.	Профессор	Медицина илимдеринин доктору, 2017	Профессор. 2017
4.	Курбанбаев О.И.	м.и.к., доцент	Медицина илимдеринин кандидаты 2018	Доцент 2018
5.	Анаркулов Т.Н.	Ага окутуучу	-	-
6.	Камчиев К.А.	Окутуучу	-	-
7.	Шукуров С.Н.	Окутуучу	-	-
8.	Жолболдуев Ж.М.	Окутуучу	-	-
9.	Жолдошов С.А.	Окутуучу	-	-
10.	Маматомор уулу А.	Окутуучу	-	-
11.	Айдаров /А.	Окутуучу	-	-
12.	Мадалиев Т.Т.	Окутуучу	-	-
13.	Кенешбек уулу М.	Окутуучу		
Көмөкчү кызматкерлер				
1.	Аданов У.М.	Улук адис		
2.	Садык кызы Ф.	Лаборант		

3.	Мамырова А.С.	Методист		
----	---------------	----------	--	--

Кафедрада бардыгы 13 окутуучу эмгектенет, алардын ичинен:

1. Илимдин докторлору – 2,
2. Илимдин кандидаттары – 1,
3. Профессорлор -2, ага окутуучулар – 1, Окутуучулар – 10.

Кафедрада профессордук-окутуучулук курамы, жана анын окумуштуулук сапаттык көрсөткүчү 23,7 % ды түзөт.

Кафедранын илимий иштеринин негизги багыттары

Кафедранын сапаттык көрсөткүчүн жогорулатууда профессордук-окутуучулар курамынын окуу-усулдук жана илимий ишмердүүлүктөрүн үзгүлтүксүз жогорку деңгээлге көтөрүү боюнча сапаттуу иштер аткарылууда.

Кафедрада 12 рационализатордук сунушка күбөлүк алынган, алар негизинен хирургиялык ооруларды дарылоо ыкмаларын оптималдаштыруу багытындагы иштер. Бул хирургиялык ыкмалар азыркы мезгилде Республиканын аймактарындагы ооруканаларга колдонулат. Кафедранын жааматы 12 монография, 32 окуу-методикалык көрсөтмө, 268 илимий макала жазышкан. Алар негизинен “ОшМУнун жарчысы” журналдарында, Борбор-Азиянын медициналык журналдарында, Бишкек, Москва шаарларында өткөн конференциялардын журналдарында жарык көргөн.

Кафедранын илимий багыттары:

1. Хирургиялык оорулардын дарттабуусун жана хирургиялык дарылоосун андан ары жакшыртуу, ыңгайлаштыруу.

Бул багытта кафедра башчы, м.и.д., профессор А.А.Муратов «Хирургия практикасын социалдаштыруу, дарттапма процессин индустриялаштыруу жана дарылоо ыгын жекелештирүүнүн илимий негиздери» аттуу темада докторлук диссертациясын коргогон, диссертация КР ЖАК тарабынан 2011-жылдын 11-ноябрында бекитилген.

Профессор А.А.Муратовдун жетекчилиги алдында Жалал-Абад облусунун башкы хирургу, медицина илимдеринин кандидаты К.О.Абдыкалыков «Стратегия оптимизации организации хирургической помощи больным с повреждениями грудной клетки на уровне районных и областных стационаров Кыргызской Республики» аттуу темада докторлук диссертациясынын үстүнөн иш алып барууда. Ошондой эле кафедранын окутуучусу, аспирант Т.Т.Мадалиев «Оптимизация организации лечебно-диагностической помощи в экстренной хирургии на догоспитальном этапе», «Хирургиялык оорулар» кафедрасынын окутуучусу, аспирант Кутуев Ж.А. «Оптимизация оказания помощи пострадавшим с повреждениями кровеносных

сосудов в условиях первичного и вторичного звена здравоохранения Кыргызской Республики» деген темаларда кандидаттык диссертациялардын үстүнөн иштешүүдө.

Мындан ары да бул багытта жана ички органдардын травмасы, алардын кабылдоосун алдын алуу жана дарылоо ыкмаларын иштеп чыгуу боюнча илимий изденүүлөр жүргүзүлүүдө.

КР УИАнын мүчө-корреспонденти, медицина илимдеринин доктору, философия илимдеринин доктору, профессор И.А.Ашимов жана медицина илимдеринин доктору, профессор А.А.Муратов “Медицина философиясы” багытында илимий изилдөөлөрдү жүргүзүшүүдө.

2. Аноректалдык аймактагы айкалышкан оорулардын дарттабуусун жана хирургиялык дарылоосун оптималдаштыруу.

Бул багытта кафедранын окутуучусу, аспирант Жолоболдуев Ж.М. “Оптимизация диагностики и

хирургического лечения хронического геморроя в сочетании с хроническим парапроктитом” деген темада жана аспирант Камчиев К.А. Радикальное лечение острого парапроктита в сочетании хроническим геморроем III- IV степени деген темада кандидаттык диссертациясынын үстүнөн иш алып барууда.

3. Реллапаротомиядагы хирургиялык ыкмаларды оптималдаштыруу жана алардын алгоритмин, кайрадан жасалган операцияларды компентентик көз карашта объективдештирүү чараларын иштеп чыгуу.

Бул багытта кафедранын профессору З.А.Туйбаевдин жетекчилиги астында аспирант

Невреев А.А. кандидаттык диссертациясынын үстүнөн иштөөдө.

Эл аралык байланыштар жана илимий программалар.

Кафедра КР Саламаттык сактоо министрилигинин Улуттук хирургия борбору, КММАнын «Пропедевтикалык хирургия», «Факультеттик хирургия» кафедралары, КР УИАнын Түштүк бөлүмүнүн Медициналык проблемалар институту (директору - м.и.к.Р.М.Тойчуев) жана Россия Федерациясынын Ярославль медициналык академиясы менен илимий – практикалык жана тажырыйба алмашуу багыттарында иш жүргүзөт.

«Жалпы хирургия» кафедрасынын жааматы 2011-жылы Кыргыз мамлекеттик медициналык академиясынын «Пропедевтикалык хирургия» кафедрасы менен биргеликте, ОшМУнун 60 жылдык маарекесинин алкагында «Колопроктологиянын чукул проблемалары» аттуу Республикалык илимий – практикалык конференция өткөрдү. Ал конференциянын материалдары «Орто-Азиялык медициналык журналга» басылып чыкты. Андан сон 2019-жылдын октябрь айында Россия Федерациясынын Самара шаарында өткөн Россиянын Колопроктологиялык Форумуна да катышып келишти.

Кафедрадагы студенттик илимий ийримдердин жетишкендиктери

Кафедрада хирургия предмети боюнча 2,3,4-курстардын студенттери үчүн илимий – студенттик ийримдер иштейт. Бул ийримге, негизинен хирургия кесибине кызыккан жана илим менен алектенген студенттер катышат. Студенттик илимий ийрим КР УИАнын Түштүк бөлүмүнүн Медициналык проблемалар институту (директору - м.и.к.Р.М.Тойчуев) менен тыгыз байланышта иш алып барат. Жыл сайын студенттердин илимий иштери кафедрада угулат жана деканатта уюшулган конференцияларга катышышууга жолдомо алышат.

Корголгон доктордук жана кандидаттык диссертациялар:

1. 2010-жылы кафедра башчы, профессор Муратов Абдиджалил Абдыразакович «Хирургия практикасын социалдаштыруу, дарттапма процессин индустриялаштыруу жана дарылоо ыгын жекелештирүүнүн илимий негиздери» аттуу темада доктордук диссертациясын Бишкек шаарында Улуттук хирургия борборунда коргогон, диссертация КР ЖАК тарабынан 2011-жылдын 11-ноябрында бекитилген.
2. 2001-жылы Райымбеков Оторбай Райымбекович «Капыстан болгон көөдөнүн дифференциалдык диагнозу жана хирургиялык дарылоосу» деген темада кандидаттык диссертациясын Бишкек шаарында Улуттук хирургия борборунда коргогон.
3. 2005-жылы Туйбаев Заир Адиевич «Мээси өлгөн»- жабыркагандардын танатогенези жана танатотерапиясы» деген темада кандидаттык диссертациясын Бишкек шаарында Улуттук хирургия борборунда коргогон.
4. 2008-жылы Беков Таалай Абилашович «Төрөлгөндөн баштап 21 жашка чейинки адамдардын ашказанынын катмарынын өсүшүнүн өзгөчөлүктөрү» деген темада кандидаттык диссертациясын Москва шаарында коргогон.
5. 2014-жылы Аманов Гамиль Монолбаевич “Биргелешкен ашказан жана онекиэли ичегисинин жарасын консервативдик жана хирургиялык жол менен дарылоону этиопатогенетикалык жактан негиздөө” аттуу темада кандидаттык диссертациясын Бишкек шаарында Улуттук Хирургия борборунда коргогон.
6. 2016-жылы Туйбаев Заир Адиевич “Компетентностный подход к обьективизации качества повторных операций” деген темада доктордук диссертациясын Бишкек шаарында Улуттук хирургия борборунда коргогон.
7. 2016-жылы Райымбеков Оторбай Райымбекович “Оптимизация хирургического лечения сочетанных заболеваний аноректальной области” деген темада доктордук диссертациясын Бишкек шаарында Улуттук хирургия борборунда коргогон.
8. 2018-жылы Курбанбаев Омүрбек Исамидинович "Эффективность индивидуального подхода к выбору метода холецистэктомии при желчнокаменной болезни" деген темада кандидаттык диссертациясын Бишкек шаарында Улуттук хирургия борборунда коргогон.

Предметтер боюнча төмөнкү монографиялар, окуу – методикалык колдонмолору, илимий макалалар чыгарылды:

№	Т.А.А.А.	Ээлеген оорду	Окуу методикалык колдонмолор	Монографиялар	Макалалар
1.	Муратов А.А.	Каф.башчы, профессор	10	2	56
3.	Туйбаев З.А.	Профессор	4	2	30
5.	Анаркулов Т.Н.	Ага окут.	1	-	20
7.	Жолболдуев Ж.М.	Окутуучу	-	-	12
8.	Курбанбаев Ө.И.	Доцент	2		15
9.	Камчиев К.А.	Окутуучу	2		8
10.	Мадалиев Т.Т.	Окутуучу	2		8

ОшМУинин медицина факультетинин «Жалпы хирургия» кафедрасынын 2017-жылга карата илимий ишбаяны

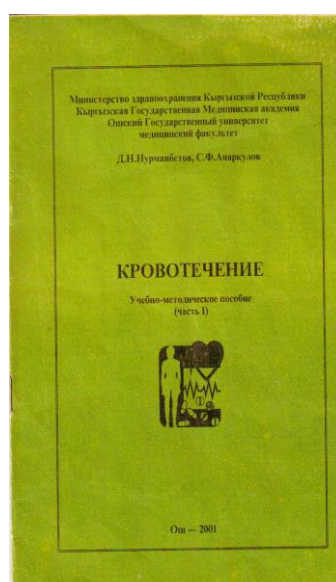
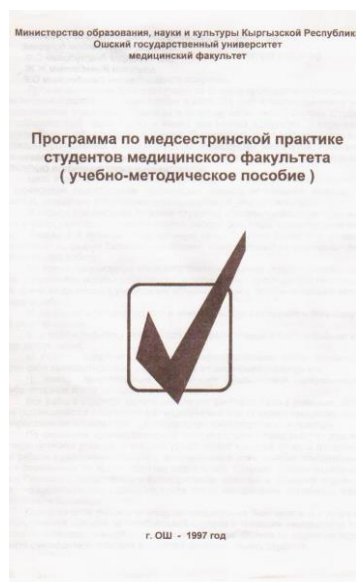
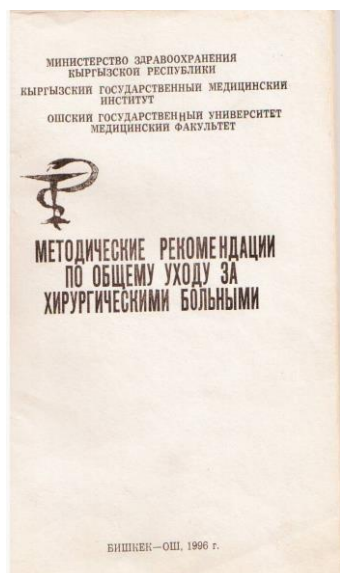
Кафедра «Хирургиялык оорулардын дарттабуусун жана хирургиялык дарылоосун андан ары жакшыртуу, ыңгайлаштыруу» жана «Реллапаротомиядагы хирургиялык ыкмалардын алгоритмин иштеп чыгуу» деген илимий темалардын үстүндө, илимий-изилдөө иштерин жүргүзөт. Азыркы мезгилде кафедранын кызматкерлери тарабынан 12 рационализатордук сунушка күбөлүк алынган, алар негизинен хирургиялык ооруларды дарылоо ыкмаларын оптималдаштыруу багытындагы иштер. Бул хирургиялык ыкмалар азыркы мезгилде республиканын көпчүлүк аймактарындагы ооруканаларда колдонулат. Кафедранын окутуучулары 29 окуу-методикалык көрсөтмө, 247 илимий макала жазышкан.

«Жалпы хирургия» кафедрасынын жамааты ОшМУнун юбилейлик – 60 жана 75 жылдык маарекелеринин алкагында өткөрүлгөн конференцияларына, Ош облусунун жана шаарынын Хирургиялык коомунун конференцияларына активдүү катышып келе жатат.

9. 2001-жылы О. Т. Райымбеков «Капыстан болгон көөдөнүн дифференциалдык диагнозу жана хирургиялык дарылоосу» деген темада кандидаттык диссертациясын Бишкек шаарында Улуттук Хирургия борборунда, 2005-жылы З. А. Туйбаев «Мээси өлгөн» жабыркагандардын танатогенези жана танатотерапиясы» деген темада кандидаттык диссертациясын Бишкек шаарында Улуттук Хирургия борборунда, 2008-жылы Т. А. Беков «Төрөлгөндөн 21 жашка чейинки адамдардын ашказанынын катмарынын өсүшүнүн өзгөчөлүктөрү» деген

темада кандидаттык диссертациясын Москва шаарында, 2014-жылы Г.М.Аманов “Биргелешкен ашказан жана онекиэли ичегисинин жарасын консервативдик жана хирургиялык жол менен дарылоону этиопатогенетикалык жактан негиздөө” аттуу темада кандидаттык диссертациясын, 2016-жылы Туйбаев Заир Адиевич “Компетентностный подход к обьективизации качества повторных операций” деген темада докторлук диссертациясын, Райымбеков Оторбай Райымбекович “Оптимизация хирургического лечения сочетанных заболеваний аноректальной области” деген темада докторлук диссертациясын Бишкек шаарында Улуттук Хирургия борборунда коргошкон жана 2018-жылы Курбанбаев Омүрбек Исамидинович "Эффективность индивидуального подхода к выбору метода холецистэктомии при желчнокаменной болезни" деген темада кандидаттык диссертациясын Бишкек шаарында Улуттук хирургия борборунда коргогон.

Кафедра башчысы, м.и.д., профессор

А.А.Муратов

